

ภูมิอากาศจังหวัดแพร่

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางตอนบนฝั่งแม่น้ำยม รูปร่างค่อนข้างยาวรี พื้นที่ของจังหวัดมีประมาณ 5,847,462 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,654,375 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 555 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดพะเยา ลำปาง และน่าน
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดอุตรดิตถ์ และสุโขทัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดน่าน และอุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

มีภูเขาล้อมรอบทั้ง 4 ทิศ พื้นที่ภายในวงรอบเป็นพื้นที่ราบซึ่งลาดเอียงไปทางใต้ลงแม่น้ำยม ลักษณะคล้ายอ่างหรือท้องกระทะ พื้นที่ราบส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพในทางการเกษตรกรรม ภูเขาที่ล้อมรอบตัวจังหวัดแพร่ทั้ง 4 ทิศนี้ มีลักษณะคล้ายภูเขาติดต่อกันเป็นพืด มีความสูงพอสมควรตามแนวตะเข็บติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากสภาพของเมืองมีภูเขาล้อมรอบและเป็นป่าคล้ายจังหวัดน่านและเชียงราย ลักษณะภูมิอากาศต่างๆ จึงคล้ายคลึงจังหวัดน่านมาก

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูของจังหวัดแพร่ออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง ในตอนเช้าจะมีหมอกหนาปกคลุมทั่วไป โดยจะมีหมอกหนาเกิดขึ้นได้ประมาณ 17 – 20 วัน ส่วนในตอนเที่ยงถึงค่ำจะมีฟ้าหลัวแห้งแล้งปกคลุมเกือบตลอดเดือน ในบางปีอากาศจะหนาวเย็นซ่ำกว่ากำหนดได้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม จะมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะอากาศร้อนจัดที่สุดในระหว่างฤดูร้อนจะมีฟ้าหลัวปกคลุมเกือบทั้งวัน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกในระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบปี ตลอดทั้งปีฝนอยู่ในเกณฑ์น้อย

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือ ซึ่งมีภูเขาติดต่อกันเป็นพืดล้อมรอบบริเวณจังหวัดไว้ทั้ง 4 ทิศ และมีบางส่วนปกคลุมด้วยป่าไม้ อากาศจึงค่อนข้างร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน อุณหภูมิโดยเฉลี่ยตลอดปีโดยประมาณ 26.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส และ

อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.2 องศาเซลเซียส เดือนเมษายนเป็นเดือนที่อากาศร้อนที่สุดในรอบปี เคยตรวจอุณหภูมิได้สูง 43.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2526 ในช่วงฤดูฝนอุณหภูมิจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำและไม่ร้อนมาก ส่วนฤดูหนาวอากาศหนาวเย็น เดือนมกราคมเป็นเดือนที่หนาวที่สุด เคยตรวจอุณหภูมิต่ำสุดได้ 4.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2517

ฝน

จังหวัดแพร่มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย บริเวณอำเภอวังชิ้น มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ 1,400 มิลลิเมตรซึ่งมากกว่าบริเวณใกล้เคียง ส่วนบริเวณอำเภอเมือง อำเภอสอง อำเภอลอง อำเภอร้องกวาง อำเภอสูงเม่นและอำเภอเด่นชัย มีปริมาณฝนเฉลี่ย ประมาณ 1,000 – 1,200 มิลลิเมตร ส่วนบริเวณอำเภอม่วงสามสิบมีปริมาณฝนน้อยกว่าบริเวณอื่นคือประมาณ 800 มิลลิเมตร โดยบริเวณ อ.เมือง ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1114.8 มิลลิเมตร และมีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 117 วัน โดยจะมีฝนตกชุกในเดือนสิงหาคมมีปริมาณฝนเฉลี่ย 205.5 มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ 20 วัน ปริมาณฝนสูงสุดใน 24 ชั่วโมง เคยตรวจได้ 181.7 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2529

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านเข้ามาในจังหวัดแพร่ส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันมีกำลังอ่อน ซึ่งก่อตัวจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก แต่ส่วนมากจะเกิดจากทะเลจีนใต้ เคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกผ่านประเทศเวียดนามเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยถ้ามีกำลังแรงก็จะผ่านเข้ามาในภาคเหนือ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านเข้ามาในจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นไปจนถึงเดือนตุลาคม

จากสถิติในคาบ 66 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2559 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้าสู่จังหวัดแพร่ 18 ลูก โดยเข้ามาในเดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2554) เดือนสิงหาคม 4 ลูก (2508(2), 2513, 2533) เดือนกันยายน 9 ลูก (2507, 2508(2), 2512, 2513, 2520, 2521, 2523(2)) เดือนตุลาคม 4 ลูก (2515, 2525, 2528, 2550)

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาแพร่

สภาวะของอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้มาจากผลการตรวจของสถานีตรวจอากาศแพร่ ซึ่งทำการตรวจธาตุประกอบอุตุนิยมวิทยาต่างๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลในคาบ 30 ปี ทำการตรวจธาตุประกอบอุตุนิยมวิทยา วันละ 6 เวลา คือเวลา 0100 , 0700 1000 , 1300 , 1600 และ 1900 น.

สถานีตรวจอากาศแพร่ตั้งอยู่ที่ ต.นาจักร อ.เมือง จ.แพร่ ใกล้ท่าอากาศยานแพร่ หรือที่ละติจูด 18 องศา 10 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 100 องศา 10 ลิปดาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 162 เมตร

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2559

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มิถุนายน 2560